

2020-11-08an egunerat.

**ZURE ZALANTZAK ARGITUKO
DITUGU,
MASKARA
NAHITAEZ ERABILTZEARI
ETA
PREBENTZIO NEURRI
BEREZIEI BURUZKOAK**

COVID-19aren

osasan-krisiari aurre egiteko

Gobernu Irekiaren eta Herritarrentzako Arretaren Zerbitzua

AURKIBIDEA

- 1. Berritasun nagusiak**
- 2. Maskara nahitaez erabiltzea**
- 3. Prebentzioko beste neurri batzuk**

- **34/2020 Foru Agindua, uztailaren 15koa, Osasuneko kontseilariak emana**
- **35/2020 Foru Agindua, uztailaren 17koa, Osasuneko kontseilariak emana**
- **7/2020 Foru Lege-dekretua, uztailaren 22koa**
- **598/2020 Ebazpena, abuztuaren 5koa**
- **37/2020 Foru Agindua, abuztuaren 6koa, Osasuneko kontseilariak emana**

1 Berritasun nagusiak

- Maskara nahitaez erabili behar da 12 urtetik aurrera, bermatu ahal bada ere pertsonen arteko segurtasun-tartea 1,5 metrokoa dela.
- 6 eta 12 urte bitarteko pertsonak, 12 urteak bete gabe badituzte, behartuta daude maskarak erabiltzera, baldin eta ezin badira 1,5 metro horiek gorde.
- Tabernak, kafetegiak, jatetxeak, taberna bereziak, ikuskizunetarako kafetegiak, josteta-aretoak, ziberzentroak, bingo-aretoak, joko-aretoak, kirol-aretoak, diskotekak eta dantzalekuak irekita egonen dira 02:00ak arte (asteko edozein egunetan); egoera normal batean festak ospatuko liratekeen aldian izan ezik, 00:00etan itxi beharko baitira.
- Ostalaritzako lokalen, jatetxeen eta josteta-aretoen terrazak irekita egon dira 02:00ak arte (asteko edozein egunetan); egoera normal batean festak ospatuko liratekeen aldian izan ezik, 00:00etan itxi beharko baitira.
- Gehienez ere 10 pertsonako taldeak (horiek bizikideak ez badira behintzat) ostalaritzako lokalen eta jatetxeen mahaietan.
- Elkarte gastronomikoak eta peñak ez dira erabiliko 02:00etatik 06:00ak arte; egoera normal batean festak ospatuko liratekeen aldian izan ezik, ez baitira erabiliko 00:00etatik 06:00ak arte.
- "Botiloiak" eta horien antzekoak debekatuta daude 02:00etatik 06:00etara, baldin eta ez badago berariazko debekurik udal ordenantzetan. Egoera normal batean festak ospatuko liratekeen aldian, debekatuta daude 00:00etatik 06:00ak arte.
- Ikuskizun publikoak edo josteta-jarduerak goizeko 02:00ak arte egin daitezke (asteko edozein egunetan).
- Aisialdiko etxabeak, piperok, "pipoteak" edo gisakoak itxita egonen dira. 500 biztanletik beherako udalerrri eta kontzejuetan, biltzeko lokal bakarria badago, alkateek baimentzen ahalko dute horien terrazak erabiltzea eta, salbuespen gisa, horien barrualdea.

2 Maskara nahitaez erabiltzea

34/2020 Foru Agindua, uztailaren 15ekoa, Osasuneko kontseilariak emana.

1. G- Nafarroako Foru Komunitatean nahitaez erabili behar da maskara?

E- Bai, 2020ko uztailaren 17ko 00:00etatik aitzina, **bermatu ahal bada ere** pertsonen arteko segurtasun tarte **1,5 metrokoa dela**.

12 urtetik aitzina nahitaezkoa da maskara uneoro erabiltzea, honelako egoeretan:

- a) Bide publikoan eta aire zabaleko eremuetan.
- b) Erabilera publikoko eremu itxietan edo jendearentzat irekita daudenetan, baldin eta eremu berean beste pertsona batzuekin elkartzeko aukera badago.
- c) Garraibide publiko edo pribatuko mota guztietan, salbu eta barruan doazen guztiak etxe berean bizi baldin badira.

2. G- Zenbat urtetik aitzina da nahitaezkoa maskara erabiltzea?

E- **12 urtetik** aitzina nahitaezkoa da maskara erabiltzea.

6 eta 12 urte bitarteko pertsonak, 12 urteak bete gabe badituzte, bide publikoan, aire zabaleko espazioetan eta erabilera publikoa duen edo jendearentzat irekita dagoen edozein espazio itxitan **maskarak erabiltzera behartuta daude, baldin eta ezin bada berrmatu** gutxienez **1,5 metroko** segurtasun-tarte dagoela pertsonen artean.

3. G- Aski da maskara alboan eramatearekin?

E- Ez, nahitaezkotasuna maskararen erabilera egokiari ere badagokio, maskarak sudurreko trenkadaren zati batetik kokotseraino (barne) estali behar baitu.

4. G- Zein egoeratan ez da nahitaezkoa maskara erabiltzea?

E- Oro har, honako salbuespen hauek ezarri dira:

- a) Elikagaiak eta edariak kontsumitzen diren bitartean, eta/edo maskara erabiltzearekin bateraezinak diren jardueretan.

- b) Kirol jarduerak egiten diren bitartean, betiere pertsonen arteko segurtasun tarte bermatzen ahal bada. Kirol instalazio edo zentroetako gune komun batetik bestera ibiltzean maskara uneoro erabili beharko da.
- c) Bainua hartzen den bitartean, igerilekuetan edo bainurako gaitutako beste toki batzuetan.
- d) Biziguneetatik kanpo egiten diren naturari loturiko jardueretan, hala nola mendi-ibiliak, eskalada, mendi-igoerak, txirrindularitza eta antzekoak, betiere pertsonen artean 1,5 metroko segurtasun tarte bermatzen ahal bada.
- e) Titulartasun publiko eta pribatuko lantokietan, betiere langileen artean 1,5 metroko segurtasun tarte bermatzen ahal bada.
- f) Arnasa hartzeko zailtasunen bat duten pertsonen kasuan, maskararen erabilerak larriagotu baitezake.
- g) Beren mendekotasun edo desgaitasun egoerarengatik maskara kentzeko autonomiarik ez duten pertsonen kasuan, edo hura erabiltzea ezinezko egiten duten jokabidearen nahasmenduak dituztenean.
- h) Ezinbesteko kasuetan.

5. G- Nor ez dago behartuta maskara janztera?

E- Maskara erabiltzetik salbuetsita daude:

- Arnasa hartzeko zailtasunen bat duten pertsonak, maskararen erabilerak zailtasun hori larriagotu baitezake.
- Mendekotasun- edo desgaitasun-egoerarengatik maskara kentzeko autonomiarik ez dutenak.
- Erabilera bideraezina egiten duten jokabide-aldaketak dituztenak.
- Ezinbesteko kasuak.

6. G- Nola egiaztatu behar dute beren egoera maskara janztera behartuta ez dauden pertsonak?

E- Segurtasun Indar eta Kidegoek hala eskatuz gero, **erantzukizunpeko adierazpen bat aurkeztu beharko da**, salbuetsita dagoen pertsonak edo haren legezko tutoreak sinatuta.

Erantzukizunpeko adierazpena dokumentu honen **eranskinean** jasotako **ereduaren** arabera egingen da.

7. G- Ostatueta, kafetegietan, jatetxeetan, terrazetan eta abarretan nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Bai, elikagaiak eta edariak kontsumitzen diren unean izan ezik.

Hala, maskara erabiltzea nahitaezkoa da ondokoetan:

- edariak zerbitzatu arte itxaroten den bitartean, janaria edo edaria amaitu ondoren, bazkal/afalondon edo solasaldian gaudenean, etab.

8. G- Nola egon behar dut taberna edo jatetxe bateko terrazan?

E- Maskararekin, beti. Elikagaiak eta edariak kontsumitzen ari garen unean bakarrik ken dezakegu, baita hori erabiltzetik salbuesten diren gainerako kasuetan ere (arnasteko zailtasuna, mendekotasuna edo desgaitasuna duten pertsona ez-autonomoak, jokabidearen nahasmenduak dituztenak eta ezinbesteko egoerak).

9. G- Elkarte gastronomikoetan nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Bai, elikagaiak eta edariak kontsumitzen ari garen unean bakarrik ken dezakegu, baita hori erabiltzetik salbuesten diren gainerako kasuetan ere (arnasteko zailtasuna, mendekotasuna edo desgaitasuna duten pertsona ez-autonomoak, jokabidearen nahasmenduak dituztenak eta ezinbesteko egoerak).

10. G- Kirola egin behar dudanean, maskara jantzi behar dut?

E-

- Pertsonen arteko 1,5 metroko segurtasun tartea bermatzerik badago, ez da nahitaezkoa maskara erabiltzea.
- Pertsonen arteko 1,5 metroko segurtasun tartea bermatzerik ez badago, nahitaezkoa da maskara erabiltzea.

Kirol instalazio edo zentroetako **gune komun batetik bestera** ibiltzean maskara une oro erabili beharko da.

11. G- Igerilekuan nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Bai, salbuespen hauekin:

- Bainatzeko unean, ez da nahitaezkoa.
- Eguzkia hartzen etzanda zauden bitartean, ez da nahitaezkoa, betiere pertsonen arteko distantzia 1,5 metrokoa bada.

Bainu-eremura joateko ez diren joan-etorrietan, maskara erabili beharko da.

12. G- Ibaietan edo bainurako natura guneeetan nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Bai, salbuespen hauekin:

- Bainatzeko unean, ez da nahitaezkoa.
- Eguzkia hartzen etzanda zauden bitartean, ez da nahitaezkoa, betiere pertsonen arteko distantzia 1,5 metrokoa bada.

Bainu-eremura joateko ez diren joan-etorrietan, maskara erabili beharko da.

13. G- Mendi-ibilietan, eskaladan, mendiak igotzean, bizikletan eta abarretan maskara erabili behar dut?

E- Naturako jardueretan, herriguneetatik kanpo, hala nola mendi-ibiliak, eskalada, mendizaletasuna, txirrindularitza eta antzekoak:

- Pertsonen arteko 1.5 metroko segurtasun tarte bermatzerik badago, ez da nahitaezkoa maskara erabiltzea.
- Pertsonen arteko 1,5 metroko segurtasun tarte bermatzerik ez badago, nahitaezkoa da maskara erabiltzea.

14. G- Gune pribatuetan nahitaez erabili behar da maskara?

E- Ez. Hala ere, hainbat familia-gunetatik datozen pertsonen bilerak egiten direnean erabiltzea gomendatzen da.

15. G- Nirekin bizi ez diren senide edo lagunak etxera gonbidatzen badituz, maskara eraman behar al dugu?

E- Ez, baina komenigarria da.

16. G- Lantokian nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Lantokietan ez da nahitaezkoa maskara erabiltzea, betiere langileen artean 1,5 metroko segurtasun tarte bermatzen ahal bada.

Salbuespen hau ez da aplikatuko jendearentzat irekita dauden lantokietako guneeetan, horietan nahitaezkoa izanen baita maskara erabiltzea.

17. G- Hegazkinez, itsasontziz, trenez edo autobusez bidaiatzen badut, nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Bai. Nahitaezkoa da aireko eta itsasoko garraiobideetan, autobusetan, trenetan eta, orobat, bidaiarien garraio publiko eta pribatu osagarrietan, bederatzi tokira arteko ibilgailuetan (gidaria barne), ibilgailuan doazen guztiak etxe berean bizi ez badira.

Gogorarazten da 6 eta 12 urte bitarteko pertsonak, 12 urteak bete gabe badituzte, maskarak erabiltzera behartuta daudela, betiere gutxienez 1,5 metroko pertsonen arteko segurtasun-tartea bermatzen ahal bada.

18. G- Autoan nahitaez jantzi behar dut maskara?

E-

- Nahitaezkoa da zurekin bizi ez diren pertsonak badoaz autoan.
- Ez da nahitaezkoa zurekin bizi diren pertsonak badoaz autoan.

19. G- Garraio publikoan nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Bai, garraio publikoan nahitaezkoa da maskara erabiltzea.

Gogorarazten da **6 eta 12 urte bitarteko pertsonak, 12 urteak bete gabe badituzte, maskarak erabiltzera behartuta daudela, ezin bada bermatu** pertsonen artean **1,5 metroko** segurtasun-tartea gordeko dela.

20. G- Motozikletetan, ziklomotoreetan eta L kategoriako ibilgailuetan nahitaezkoa da maskara erabiltzea?

E- Motozikleta, ziklomotor eta L kategoriako ibilgailuetan:

- Kasko integrala eramanez gero, ez da nahitaezkoa maskara erabiltzea.
- Bakarrik joanez gero ere ez da nahitaezkoa maskara jarrita eramatea.
- Bi bidaiari doazenean, maskara edo kasko integrala eraman beharko dute etxe berean bizi ez badira.

Bidaiariak **eskularruak erabili beharko dituzte** nahitaez, eta gidariak ere bai, erabilera partekaturako motozikletetan eta ziklomotoorretan bidaiatuz gero. Ondorio horietarako, motor-gidarien babeseko eskularruak onartuta daude.

21. G- Ikastetxeetan nahitaez erabili behar da maskara?

E- Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxeetan maskararen erabilera arautuko da ondorio horretarako emanen diren berariazko xedapenei jarraikiz, uneko egoera epidemiologikoaren arabera.

22. G- Zenbatekoa izanen da maskara ez janzteagatik ezarritako zigorra?

E- Oro har, isunaren zenbatekoa 100 eurokoa izan daiteke.

3 Prebentzioko beste neurri batzuk

[35/2020 Foru Agindua, uztailaren 17koa, Osasuneko kontseilariak emana.](#)

[7/2020 Foru Lege-dekretua, uztailaren 22koa.](#)

[598/2020 Ebazpena, abuztuaren 5koa](#)

[37/2020 Foru Agindua, abuztuaren 6koa, Osasuneko kontseilariak emana](#)

23. G- Zer ordu arte egonen dira irekita ostalaritzako establezimenduak, jatetxeak eta josteta-aretoak?

E- Tabernak, kafetegiak, jatetxeak, taberna bereziak, ikuskizunetarako kafetegiak, josteta-aretoak, ziberzentroak, bingo-aretoak, joko-aretoak, kirol-aretoak, diskotekak eta dantzalekuak irekita egonen dira **goizeko 02:00ak arte** (asteko edozein egunetan), salbu eta lehenago ixteko ordutegia badute.

Ezin da ixteko ordua atzeratu, eta ordu horren barruan sartzen da **jendea lokaletik joateko denbora bitartea**.

Oharra: Nafarroako Foru Komunitate guztiko herrietako festak izanen liratekeen aldietan, **00:00etan itxi beharko dute**; ordutegi horren barruan ez da sartzen jendea lokaletik joateko denbora bitartea.

Era berean, eten egiten dira ordutegi berezietarako baimenak (201/2002 Foru Dekretua, irailaren 23koa).

24. G- Zer ordu arte egoten ahal gara ostalaritzako establezimendu, jatetxe eta josteta-aretoen terrazetan?

E- Aurreko galderan aipatutako establezimenduetako terrazak, mahaiak eta aldi baterako instalazioak, eramangarriak edo desmuntagarriak, irekita egongo dira **goizeko 02:00ak arte (asteko edozein egunetan)**, salbu eta lehenago ixteko ordutegia badute.

Ezin da ixteko ordua atzeratu, eta ordu horren barruan sartzen da **jendea lokaletik joateko denbora bitartea**.

Oharra: Nafarroako Foru Komunitate guztiko herrietako festak izanen liratekeen aldietan, **00:00etan itxi beharko dute**; ordutegi horren barruan ez da sartzen jendea joateko denbora bitartea.

Era berean, eten egiten dira ordutegi berezietarako baimenak (201/2002 Foru Dekretua, irailaren 23koa).

25. G- Zenbat pertsona elkar gaitezke ostalaritzako lokal edo jatetxe bateko mahai baten inguruan?

E- Gehienez 10 pertsonak osatutako talde batek okupatzen ahalko du mahai bat edo mahai multzo bat, **salbu eta bizikideak badira**.

Nolanahi ere, pertsonen arteko **segurtasun-tartea gorde** beharko da **mahaien edo mahai multzoen artean**.

26. G- Zer ordu arte egoten ahal gara elkarte gastronomikoan edo peñan?

E- Elkarte gastronomikoak eta peñak ez dira erabiliko 02:00etatik 06:00ak arte.

Oharra: Nafarroako Foru Komunitate guztiko **herrietako festak** izanen liratekeen aldietan, **ez dira erabiliko 00:00etatik 06:00ak arte.**

27. G- Debekatua dago "botiloiak" egitea?

E- Udal ordenantzetan ez bada agertzen berariazko debekurik, debekatuta dago bide publikoetan, parke eta plaza publikoetan eta bestelako igarobide publikoetan bizikidetza-topaketak eta aisialdiko ospakizunak egitea ("botiloiak" edo antzekoak) 02:00etatik 6:00ak arte. Ordutegi horretatik kanpo, gehienez ere 10 pertsonako muga jartzen da, betiere segurtasun-tarteak gordetzen badira.

Oharra: Nafarroako Foru Komunitate guztiko **herrietako festak** izanen liratekeen aldietan, debekatuta daude 00:00etatik 06:00ak arte.

28. G- Zer prebentzio neurri bete behar ditut nire herrian "festak ospatuko liratekeen aldian", gaueko aisialdiari dagokionez?

E- - Nafarroako Foru Komunitate guztiko herrietako festak ospatuko liratekeen aldietan:

- Tabernak, kafetegiak, jatetxeak, taberna bereziak, ikuskizunetarako kafetegiak, josteta aretoak, ziberzentroak, bingo-aretoak, joko-aretoak, kirol-aretoak, diskotekak eta dantzalekuak 00:00etan itxi beharko dira. Ixteko ordutegi horretan ez da sartzen jendea lokaletik joateko ordutegia.

- Elkarte gastronomikoak eta peñak ez dira erabiliko 00:00etatik 06:00ak arte.

- Tokian tokiko udal ordenantzetan jasotzen diren berariazko debekuak deusetan galarazi gabe, berariaz debeku da bizikidetzatopaketak eta aisialdiko ospakizunak egitea ("botiloiak" eta antzekoak) bide publikoetan, parke eta plaza publikoetan eta bestelako igarobide publikoetan, 00:00etatik 06:00ak arte.

29. G- Zer ordu arte egin daitezke ikuskizun publikoak eta josteta jarduerak?

E - Goizaldeko 02:00ak arte egin daitezke (asteko edozein egunetan), baldin eta beren itxiera ordua lehenago ez bada.

Ezin da ixteko ordua atzeratu, eta ordu horren barruan sartzen da **jendea lokaletik joateko denbora bitartea**.

30. G- Aisialdiko etxabeetan, piperoetan, "pipoteetan" edo antzekoetan elkartu gaitzke?

E- Ez, itxita egonen dira.

Nafarroako Foru Komunitatean, kuadrillen eta gaueko aisialdiaren esparruan, gazteen artean kasu positiboak nabarmen ugaritu direnez, honako hau **agintzen da** prebentzioz:

jarduera oro **eten dadila** Nafarroako Foru Komunitatean kokatuta dauden "aisialdiko etxabe" edo "pipote" deituriko lokaletan eta antzekoetan.

Neurri hau berrikusten ahalko da uneko egoera epidemiologikoaren bilakaeraren arabera.

31. G- Udalerrri txikietan ireki daitezke aisialdiko etxabeak, piperoak, "pipoteak" edo antzekoak?

E- Azken erroldaren arabera bostehun biztanle baino gutxiago dituzten udalerrri eta kontzeju txikietan kokatutako lokaletan, baldin eta kafetegirik, jatetxerik edo tabernarik ez badago eta herritar guztientzako bilera-lokal bakarrak badira, **alkateek baimena eman dezakete lokal horien terrazak erabiltzeko eta, salbuespen gisa, barnealdea erabiltzeko**, horretarako eskatzen diren baldintzak betetzen badituzte eta Nafarroako Gobernuak 2020ko ekainaren 19an hartu zuen Erabakian ezarritako prebentzio neurri guztiak betetzen badira (Erabakia, Nafarroako Gobernuak 2020ko ekainaren 19an hartua, Nafarroako Foru Komunitatea normaltasun berrian sartzen dela deklaratzeko duena eta COVID-19ak eragindako osasun krisiari aurre egiteko beharrezko prebentzio neurriak ematen dituen, Normaltasun

berrirako trantsizio planaren 3. fasea gainditu ondoren. Nafarroako Aldizkari Ofizialean 2020ko ekainaren 20an argitaratua).

Neurri hau berrikusten ahalko da uneko egoera epidemiologikoaren bilakaeraren arabera.

ERANSKINA

Erantzukizunpeko adierazpena maskara nahitaez erabiltzetik salbuetsia izateko, nahitaezko erabilera ezartzen baitu Osasuneko kontseilariaren uztailaren 15eko 34/2020 Foru Aginduak, zeinaren bidez maskararen erabilerarekin lotutako prebentzio neurriak hartzen baitira Nafarroako Foru Komunitatean, COVID-19ak eragindako osasun krisialdian

Izen-deiturak: _____ NANA: _____
Helbidea: _____
Telefonoa: _____

NIRE ERANTZUKIZUNPEAN AITORTZEN DUT: (hautatu bat)

1. Arnas eritasunen bat edo arnasa hartzeko zailtasunen bat dudala, maskararen erabilerak larriagotu dezakeena.
2. Nire desgaitasun edo mendekotasun egoeratik ezinezkoa zaidala maskara erabiltzea.
3. Maskara kentzeko autonomiarik ez dudala.
4. Maskara erabiltzea bideraezina egiten duten jokabidearen nahasmenduak ditudala.
5. Ezinbesteko kasuak.

Berariaz zehaztu eritasunaren edo zailtasunaren kausa:

Halaber, adierazten dut erantzukizunpeko adierazpen honetan egiatik urrundu izanak eragin ditzakeen legezko ondorioen erantzule naizela.

Sinatzen dut, behar diren ondorioak izan ditzan, uztailaren 15eko Foru Aginduan ezarritakoa betetzeko

...](e)n, (e)ko aren ... (e)an.

Norbere izenean edo tutore/arduradun gisa. Stua.:

Izena eta NANA: